

Fråga till deltagarna 4 maj 2023, FoU-dag fokus vuxna

Hur ser ni på situationen för vuxna som behöver stöd från olika delar av socialtjänsten (och vården)? Riskerar de falla emellan ”stolarna” eller inte få ett samordnat stöd i rätt tid? Samsjuklighetsutredning har tittat på några utmaningar och föreslår nya lösningar avseende stöd, vård och omsorg till personer med missbruk/beroendeproblematik. Under FoU-dagen presenterade flera av kommunerna arbeten som ökar möjligheter för ett bra, samlat stöd till vuxna.

- Vilka utmaningar ser ni i era arbete/ert möte med vuxna som behöver stöd från socialtjänsten?
- Vilka möjligheter eller idéer ser ni till att stödet kan bli bra eller redan är bra?

Nedan finns svaren sammanfattade och klustrade i efterhand av Elisabeth Lauritzen, FOU nu.

Utmaningar/svårigheter

Organisation, ledarskap och samverkan

- Olika organisationer med delat ansvar. Svårt med samverkan mellan socialtjänst och vård
 - ”stuprör – ingen samverkan mellan”.
 - ”diskussioner om vem som ska stå för kostnaden = den enskilde bollar mellan huvudmännen.”
 - ”Vattentäta skott mellan insatser som rör behandling för beroendeproblematik och arbetslivsförberedande insatser”
- Brister i samverkan mellan socialtjänstens olika delar.
 - ”Personer med samsjuklighet riskerar att hamna mellan stolarna på grund av socialtjänstens organisering. Beroende, LSS, socialpsykiatri = olika enheter.”
- Krävs förändrat ledarskap

Svårt möta komplexa behov

- Svårt idag att tillgodose komplexa behov, t ex;
 - funktionsnedsättning och missbruk
 - psykiatriska diagnoser samt fysisk funktionsnedsättning
 - hemlöshet
 - Äldre/hemlösa med missbruk och funktionsnedsättning”Personer som åldrats i förtid (fysiska nedsättningar) pga missbruk och har behov av långvarigt stöd, som är hemlös och ej har rätt till säbo (eller annan mer permanent boende)”.

Utmaningar i kompetens, arbetssätt och stödsystem

- Brister i IBIC avseende missbruk
- Brukare faller emellan socialtjänstens olika enheter; LSS, SoL under 65 år, Beroende och Socialpsykiatri

- Hur arbeta evidensbaserat? Text för inriktningen mot ”skademinskning”. Saknas insatser/åtgärder för skadereduktion. Finns fortfarande en hög nivå av moraliserande inom socialtjänst och region.
- Stödpersoner byts ut – ej kontinuitet
- Kompetensförsörjning inom LSS

Bristande tillgång till stöd

- Lång handläggartid för äldre med missbruk, ev hemlös och med funktionsnedsättning
- Avsaknad av tillgång till psykiatrisk vård/ hjälp för personer med beroende
- För lång väntetid till trauma/PTSD- behandlingen vid samsjuklighet
- Utmaningar kring det ökade antalet med autism/IF- diagnoser (LSS) och hur socialtjänsten kan hjälpa dessa personer när det också finns ett beroende.
- Hemlöshet/ brist på boende, för höga trösklar för att få ett boende.

Farhågor med förslagen i samsjuklighetsutredningen:

- Mycket fokus på det ”sjuka” när/om all vård tas över av vården. Risk för mer medicinering och mindre psykosociala behandlingar om sjukvården tar över.
- Psykiatrin och beroendevården går redan på knäna hur ska de klara att ta över hela ansvaret?
- Korta LVM tider/ endast avgiftning leder till fler LVM samt överdoser.

Möjligheter och idéer

Möjligheter med ny inriktning i Samsjuklighetsutredningen och andra idéer

- Satsa på kompetens och samla kompetens ”under ett tak”
- Bättre samverkan – gemensam värdegrund
- Fokus den enskilde; se individens behov. Individen får **en** kontaktperson.
- ”I det personcentrerade arbetssättet finns en stor vilja att jobba på individnivå. Organisationerna region och kommun behöver bara komma ikapp.”
- Komma in tidigare – förebyggande insatser
- Skapa en verksamhet som följer forskning/utveckling kring bl a skademinskning. Utveckla närmare koppling mellan forskning och praktik.

Exempel på goda verksamheter / satsningar idag

- IPS
- Friskvårdsprojekt
- Uppdrag psykisk hälsa
- ”Bostad först”
- ”Skademinskningstänket har lett till ett större fokus på personens faktiska stödbehov och inte ”bara” stödbehov för att upprätthålla nykterhet och personerna kan fångas upp på ett bättre sätt.”